

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Beleidskaders Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK), mandatering en aanpassen register bevoegdheden regeling Diemen 2021.

Afdeling: Samenleving

Datum: 23 februari 2021

Steller: Martijn Alderse Baas

Toestelnr. +31 203144733

Portefeuillehouder: Matthijs Sikkes – van den Berg

Besluitvormingsproces:

Samenvatting:

Door de coronacrisis staat de bestaanszekerheid van veel mensen onder druk. Er zijn met name problemen rondom woonlasten verbonden aan de eigen woning of huurwoning in de vrije sector. Het Rijk onderkent dat sommige mensen tussen wal en schip vallen. Gemeenten krijgen daarom in 2021 – in aanvulling op de ToZo - incidenteel extra budget van het Rijk om inwoners financieel te compenseren. De regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) en de handreiking van Stimulansz/Divosa is begin februari 2021 gepubliceerd. Het betreft een verruimde variant van bijzondere bijstand. Het college wordt gevraagd in te stemmen met de beleidsuitgangspunten van het Diemense TONK beleid en mandaat te verlenen aan de directeur Sociaal voor het vaststellen van nader uit te werken beleids- en uitvoeringsinstructies. Op deze wijze kan direct medio maart 2021 worden gestart met de aanvullende financiële hulpverlening.

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met de bijgevoegde beleidsuitgangspunten TONK.
2. Mandaat verlenen aan de concerndirecteur van gemeente Diemen voor het nader vaststellen van de technische uitgewerkte TONK beleids- en uitvoeringsinstructies.
3. De bevoegdheid inzake toekennende besluitvorming op individuele TONK aanvragen te mandateren aan de medewerkers dienstverlening van Team Sociale Zaken.
4. De bevoegdheid inzake afwijzende besluitvorming op individuele TONK aanvragen mandateren aan de teamleider/coördinator/kwaliteitsmedewerker.
5. Dit bestuursvoorstel na besluitvorming als – tijdelijk - addendum toevoegen aan het register behorende bij de bevoegdhedenregeling gemeente Diemen 2021.
6. De Raad informeren via de eerstvolgende corona-raadsbrief.

Bestuursvoorstel

Relevante achtergrondinformatie

Voorgeschiedenis

Door de coronacrisis staat de bestaanszekerheid van veel mensen onder druk. Er is in sommige huishoudens sprake van inkomensterugval als direct gevolg van de Corona-maatregelen. Er is daarom vanaf 2020 een breed pakket aan landelijke steunmaatregelen beschikbaar die zowel door het Rijk, de belastingdienst, het UWV en gemeenten worden uitgevoerd. Naast het vangnet van de WW, de bijstand, huurtoeslag en de gemeentelijke Woonkostentoeslag (WKT) voor vrije sector woningen is er vanaf maart 2020 de Tozo voor ondernemers/ZZP'ers beschikbaar. Deze regeling biedt aan ondernemers/ZZP'ers tot uiterlijk 1 juli 2021 een vangnet voor levensonderhoud met een toelage/uitkering op het niveau van het bestaansminimum.

Toch is er een groep die tussen wal en schip valt. Met name het betalen van de woonlasten levert in toenemende mate problemen op. Het gaat om mensen met een vrije sector huurwoning - er is dan geen recht op huurtoeslag van de belastingdienst - of een eigen woning met hypotheek. In die gevallen kan weliswaar Woonkostentoeslag op grond van de bijzondere bijstand worden verstrekt, maar de draagkrachtregels voor deze kostensoort zijn streng. Elke euro boven de toepasselijke bijstandsnorm wordt voor 100% als draagkracht aangemerkt. Daarbij geldt een verhuisplicht.

Er ontstaat - door de combinatie met andere vaste lasten (abonnementen, leningen) - een negatieve balans in het inkomen en uitgavenpatroon. Er is elke maand een tekort waardoor mensen in toenemende mate interen op de eigen reserves. Voor ondernemers en ZZP'ers is dat vaak een probleem omdat hiermee - op termijn - de pensioenvoorziening of levensvatbaarheid van het bedrijf in gevaar komt. En ook voor mensen met inkomen uit loondienst is het op de langere termijn ongunstig. Door het interen op de eigen reserves ontstaat een risico op schulden bij nog meer financiële tegenslag. Kortom: er is behoefte, in aanvulling op de bijzondere bijstand, aan een tijdelijke verruimde regeling om de ergste financiële nood op te vangen.

Concrete aanleiding

- Inwerkingtreding van de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten en de beschikbaar gestelde Rijksmiddelen.
- De vraag van het Rijk om lokaal beleid op te stellen en vanaf maart 2021 de TONK regeling uit te voeren. De regeling kan met terugwerkende kracht worden toegekend over de periode 01-01-2021 tot en met 30-06-2021.

Toelichting

Inhoud van het voorstel

Het Rijk onderkent het probleem dat sommige mensen als gevolg van de corona maatregelen tussen wal en schip vallen. Het inkomen uitgaven patroon pakt negatief uit en de reguliere bijzondere bijstand biedt geen soelaas vanwege de strenge voorwaarden. Nieuwe wetgeving duurt te lang, en de financiële nood is bij sommige mensen hoog. Daarom zijn eenmalig extra middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten om deze groep te compenseren. Gemeenten wordt gevraagd snel te starten met het opstellen van lokaal beleid op basis van enkele landelijke kaders. Er is door Divosa bij het Rijk ingezet op een zo uitvoerbaar mogelijke regeling. De druk op de gemeentelijke uitvoering is immers al erg hoog. De TONK regeling en de landelijke handreiking is begin februari 2021 gepubliceerd. Diemen krijgt voornamelijk een startbudget van € 180.000,-. SZW heeft de toezegging gedaan dat dit bedrag verhoogd wordt als daar landelijk noodzaak toe is. Dus het advies van het Rijk is snel te starten met een barmhartige regeling waarbij de strengere kaders van de bijzondere bijstand - bijvoorbeeld op gebied van vermogen en draagkracht - ruimer mogen worden toegepast.

Doelgroep

De TONK is niet alleen voor zelfstandigen en ondernemers bedoeld, ook mensen die in loondienst zijn of waren en te maken hebben met inkomsterugval als gevolg van de coronamaatregelen kunnen in aanmerking komen voor TONK. De TONK is bedoeld voor vaste lasten, al is landelijk inmiddels duidelijk dat de focus met name ligt op het compenseren van hoge woonlasten. Het staat gemeenten vrij ook andere kosten te vergoeden of bijvoorbeeld een forfaitair bedrag te verstrekken. Gemeenten zullen de TONK uiteindelijk op verschillende manieren invoeren.

Landelijke en gemeentelijke kaders

Van gemeenten – colleges - wordt verwacht dat zij op korte termijn beleid vaststellen. Het is de bedoeling vanaf 1 maart 2021 aanvragen in behandeling te nemen. De TONK fungeert als een tijdelijke verruimde regeling voor de bijzondere bijstand. Een aantal kaders zijn voorgeschreven door het Rijk.

Landelijke voorwaarden TONK

Het ministerie geeft de volgende kaders aan om in aanmerking te komen voor een gemeentelijke uitkering op grond van de TONK:

- Er is verlies aan inkomen door de coronamaatregelen;
- De aanvrager is ouder dan 18 jaar;
- De vaste lasten kunnen niet meer uit het gezinsinkomen en/of makkelijk uit vermogen te maken gelden worden betaald;
- De waarde van uw woning en vermogen in uw onderneming telt niet mee om TONK te krijgen. Een tegemoetkoming voor vaste lasten (TVL) of voor loonkosten (NOW) telt ook niet mee;
- Gemeenten voeren de regeling uit en controleren of een huishouden onvoldoende draagkracht heeft. Gemeenten mogen daarbij een vermogensgrens en aanvullende voorwaarden vaststellen;
- Onder de woonkosten vallen in ieder geval:
 - huur of hypotheek
 - kosten van bijvoorbeeld elektriciteit, gas en water
 - servicekosten
 - gemeentelijke belastingen

Lokale beleidsvrijheid

De lokale beleidsvrijheid van het college richt zich op de volgende aspecten.

- Wat wordt verstaan onder een substantiële inkomensterugval? Wordt gewerkt met een peilmaand? Of periode?
- Hoe wordt het verband aangetoond tussen de inkomsterugval en de Coronacrisis?
- Wat wordt verstaan onder noodzakelijke vaste lasten, alleen de woonkosten of ook andere kosten zoals zorgverzekering, sportabonnementen, telefoon en internet etc?
- Wil het college naast woonlasten ook nog andere vaste lasten compenseren?
- Wordt een drempelbedrag gehanteerd?
- Welke draagkracht criteria worden gesteld, en wordt dit gedifferentieerd naar kostensoort?
- Welke vermogensgrens wordt gehanteerd? Ruimer dan de in de P-wet?
- Wordt de TONK vergoeding begrenst met een maximum bedrag?
- Wordt TONK als lening verstrekt in plaats van als gift als er sprake is van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid of als er op korte termijn sprake is van voldoende middelen, en wat is dan korte termijn?
- Welke bewijsstukken moeten worden overlegd?
- Wordt de TONK vergoeding in delen betaald of in een keer?
- Wat wordt verstaan onder middelen? Ook aandelenmandjes, crypto?
- Wat wordt verstaan onder “redelijkerwijs kunnen beschikken over eigen geldmiddelen om zelf in de kosten te voorzien”, aansluiten bij de bijzondere bijstand of ook verruimen?
- Hoe verhoudt de TONK zich tot de reguliere bijzondere bijstand?

Het antwoord op bovenstaande vragen moet worden vastgelegd in de beleidsregels TONK. Het vaststellen van dit beleid is een collegebevoegdheid en mag volgens de handreiking van Divosa worden gemandateerd aan bijvoorbeeld een gemeentesecretaris of concerndirecteur.

Argumenten en keuzemogelijkheden

In een landelijke online bijeenkomst is een toelichting gegeven door SZW en verschillende grotere gemeenten hebben hun voorlopige koers toegelicht. Gemeenten richten zich voornamelijk op de compensatie van woonlasten van vrije sector woningen of de hypotheeklasten van huiseigenaren. Dit varieert van een forfaitaire tegemoetkoming op basis van een staffel (Rotterdam) tot een meer maatwerkgerichte aanpak op basis van de uitgangspunten bijzondere bijstand (Amsterdam). Dit laatste model is weliswaar iets bewerklijker maar geniet toch de voorkeur. Vanuit Strategisch beleid Amsterdam zijn inmiddels de beleidsuitgangspunten met Diemen gedeeld. De door Amsterdam

gedeelde koers geeft voor een groot deel antwoord op de lokaal in te vullen beleidskeuzes. Het voorstel is om de Diemense TONK regeling – net als in Amsterdam – te richten op huiseigenaren en huurders in de vrije sector. Gezien de regionale context van de inkomensproblematiek wordt geadviseerd de Amsterdamse koers te volgen. Belangrijkste uitgangspunten van het beleid.

- Het beoogde beleid is in de lijn met de vraag vanuit het Rijk een ruimere regeling ten opzichte van de reguliere bijzondere bijstand in te richten.
- Er is een keuze gemaakt voor de te compenseren kosten: Woonlasten vrije sector of hypotheek.
- Er kan met maatwerk worden gecompenseerd op basis van werkelijke kosten.
- Het is duidelijk welke bijdrage in woonlasten van medebewoner wordt verwacht.
- Er worden ruimere lokale vermogens en draagkrachtgrenzen gehanteerd.
- Er wordt een grensbedrag voor de maximaal in aanmerking te nemen huur en daarmee dus een maximale TONK vergoeding ingebouwd.
- Het bedrag wordt in een keer uitbetaald.
- Er zijn aanvullende criteria en uitsluitingsgronden.
- Er is een financieel voorbehoud ten aanzien van aanvullende financiering door het rijk als dat nodig is bij een groot beroep op de regeling, waarin de voorlopige financiering nog niet voorziet.

Gevolgen en risico's

Financieel

Er wordt aan Diemen in eerste instantie circa € 180.000 beschikbaar gesteld door het Rijk.

SZW geeft aan dat er sprake is van een voorlopig budget dat later kan worden bijgesteld. Het is niet de bedoeling dat gemeenten uit eigen middelen gaan bijpassen. Kortom: voer een redelijke regeling in en als het nodig is reken we later af. SZW vraagt om de reguliere kijk op de bijzondere bijstand wat los te laten en ruimhartig beleid in te voeren. Omdat de TONK een open einde regeling is levert dit een risico op. De mate waarin aan de diverse lokale beleidsknoppen wordt gedraaid, is direct bepalend voor de kosten die de gemeente gaat maken. Dat is roeien in het donker en het is onzeker of het voorlopig budget toereikend is. Toch zullen keuzes gemaakt moeten worden. Er is bij veel huishoudens sprake van financiële nood. En we hebben de mogelijkheid snel hulp te bieden. Met de toezegging van het Rijk dat er extra middelen beschikbaar komen, het volgen van de Amsterdamse koers met een gemaximeerde vergoeding op basis van een maximale huur of hypotheek, is het financieel risico naar verwachting beperkt.

Er wordt qua aantal gerekend op circa 50% van de Tozo III. Dit zijn deels ook andere mensen, denk aan WW'ers of ex-WW'ers die in inkomen richting het sociaal minimum zijn gedaald. Of (deels) zelfstandigen-huishoudens die net niet in de Tozo-3 zijn gekomen, bijv. door partnertoets, maar niet meer hun woonlasten uit dit inkomen kunnen betalen. Bij een gemiddelde TONK uitkering van € 2.000 bedragen de maximale TONK kosten (exclusief uitvoeringskosten) bij maximaal bereik circa € 500.000 a € 600.000. De praktijk laat zien dat we vaak geen maximaal bereik hebben. Lang niet alle inwoners willen een beroep doen op hulp. Ambtelijk wordt ingeschat dat de kosten rond de € 400.000 komen te liggen.

Beheersmaatregel:

We voorzien in deze benadering dat de uitgaven voor de TONK het bedrag dat de gemeente vooralsnog van het Rijk krijgt, mogelijk (ver) te boven gaat. De toezegging dat er meer middelen komen is bemoedigend maar verdient ook nadere juridische/financiële bevestiging. Naar verwachting is het benodigde gemeentelijke budget uiteindelijk wel voldoende, door een andere verdeling en/of ophoging van het Rijksbudget. Om de Diemense uitgaven beheersbaar te houden kan de uitbetaling en ook de aanspraak op de TONK in tweeën worden opgedeeld. Gedachte is om de helft van het bedrag sowieso uit te betalen aan TONK rechthebbenden. De aanspraak op de tweede helft en betaling daarvan maken we afhankelijk van het budget dat later beschikbaar komt van het Rijk. Dit maken we vooraf duidelijk in de beschikking. Zodra het Rijk over de brug komt met extra middelen of bevestigd dat deze worden gecompenseerd kan de tweede tranche worden uitbetaald. Deze bepaling wordt aanvullend juridisch geborgd in de beleidsregels. Ook Amsterdam volgt deze koers.

Mogelijk beweegt dit SZW alsnog de komende periode om de gedane toezegging te formaliseren. In dat geval wordt deze financiële restrictie richting de inwoners uiteraard geschrapt uit het beleid. Dit zal de komende weken verder duidelijk worden. Naar verwachting zal dit geen problemen opleveren. Daarbij: er is een mondelinge toezegging gedaan tijdens de Online bijeenkomst op 12 februari 2021. De Algemene beginselen van behoorlijk bestuur schrijven voor dat een burger erop moet kunnen vertrouwen, dat een bepaalde toezegging van een bestuursorgaan ook wordt nagekomen. Dit vertrouwensbeginsel geldt ook voor toezeggingen van het Rijk aan gemeenten.

Het financiële component van dit voorstel is afgestemd met de controller van DUO+ en de financiële consultants van Team Administratie. De financiële afwikkeling richting de raad wordt betrokken bij de 1^e kwartaal brief.

Van/ Naar	Kostenplaats	Grootboek	Project	Object	Bedrag (inclusief niet te verrekenen BTW)	Incidenteel of Structureel	Begrotingsjaar
	660308	441100	6665		180.000	I	2021

Juridisch

Het vaststellen van beleid voor de TONK betreft een collegebevoegdheid op grond van de Participatiewet.

Diverse gemeenten hebben de bevoegdheid voor het vaststellen van beleid op grond van de Participatiewet gemandateerd aan een directeur of gemeentesecretaris. De juridische grondslagen voor mandaat en attributie zijn geregeld in artikel 10:1 respectievelijk 10:22 van de Algemene wet bestuursrecht, terwijl machtiging gelet op Boek 3, titel 3 van het Burgerlijk Wetboek een privaatrechtelijk instrument betreft. Mandaat en machtiging zijn bevoegdheden om namens een bestuursorgaan (bijvoorbeeld de burgemeester of het college van burgemeester en wethouders) een besluit te nemen. Het bestuursorgaan blijft zelf verantwoordelijk voor het in mandaat genomen besluit: formeel blijft het bestuursorgaan het besluit nemen. Binnen gemeenten worden mandaat en machtiging vaak verleend aan gemeenteambtenaren. In Diemen is dat ook het geval, alleen niet voor het vaststellen van beleidsregels.

Gezien de tijdsdruk wordt gevraagd voor de TONK een uitzondering te maken. De door Amsterdam gepresenteerde beleidskoers lijkt voor Diemen de meest uitvoerbare variant. Het TONK beleid staat hiermee op hoofdlijnen in de steigers en het college wordt gevraagd in te stemmen met de uitgangspunten van het nu voorgelegde concept TONK beleid (bijlage). Het doordetaileren van de beleids- en uitvoeringsinstructie wordt eind februari 2021 of uiterlijk begin maart 2021 afgerond. Daarbij wordt ook het voorbehoud van aanvullende Rijks financiering gemaakt. Met een mandaat aan de directeur Sociaal Domein kan de TONK regeling direct in maart 2021 worden geïmplementeerd. Dan kan ook worden gestart met bevoorschotting aan inwoners die financieel erg omhoog zitten.

Het bestuursvoorstel is afgestemd met de jurist van DUO+.

Informatiekundig

Automatisering, aanvraagproces en e-formulieren worden in DUO+ verband uitgewerkt.

Duurzaamheid

n.v.t.

Andere risico's

Als de reguliere route voor het vaststellen van beleid wordt gevolgd, met onder andere een adviestraject door de cliëntenraad, dan kan pas medio april 2021 worden gestart met de uitvoering. Dat is vervelend voor de inwoners die financieel omhoog zitten, maar het levert ook een bestuurlijk afbreuk risico op. Er zijn Rijksmiddelen beschikbaar en de gemeente is nu aan zet, actie is geboden.

Wat merkt de burger, een bedrijf of instelling van de te nemen beslissing?

Het te bereiken effect richt zich op het financieel ondersteunen van mensen die tussen wal en schip vallen. De TONK is bedoeld als aanvullend sluitstuk op het landelijk Corona herstelpakket en richt zich op:

- Ondernemers: houden financiële buffers en pensioenvoorziening in stand, het voorkomen van schulden.
- Loondienst: Voorkomen van verder interen op eventuele reserves en het voorkomen van schulden.

Opmerkingen over de aanpak / het vervolgproces na de gevraagde beslissing

Communicatie/integraliteit

- Na vaststelling van de beleidskaders volgt in afstemming met Communicatie een persbericht en zal de Diemense TONK regeling worden gecommuniceerd via de diverse Social Media, lokale netwerken, instanties en de ondernemersvereniging.
- De TONK wordt via de beleidsadviseur wonen onder de aandacht gebracht bij particuliere verhuurders.
- De TONK wordt onder de aandacht gebracht bij EZ, en kan worden verwerkt in de nieuwsbrief aan ondernemers.
- De TONK wordt onder de aandacht gebracht bij de Vroeg erop af medewerkers. In 2021 worde particuliere verhuurders ook gevraagd huurachterstanden te melden. De Vroeg erop medewerker kan dan actief de TONK onder de aandacht brengen.

Participatie

De cliëntenraad gaat akkoord met een spoedprocedure. Er is sprake van begunstigend beleid. Vanuit de constructieve samenwerking met de cliëntenraad Participatiewet hanteren we het principe dat er een degelijke TONK regeling komt en dat we er naar streven dat mensen die dat nodig hebben zo snel mogelijk financieel geholpen worden. Met de voorzitter is afgesproken dat het Diemense TONK beleid na vaststelling door het college nog ter informatie wordt voorgelegd aan de cliëntenraad. Medio april 2021 kan tijdens de reguliere overleg vergadering een update over de voortgang worden gegeven.

Projectmatig/integraliteit

De beleidsontwikkeling en implementatie van de TONK regeling is projectmatig aangepakt in samenwerking met beleid, uitvoering (Soza/Tam), Communicatie, JZ, DUO en financiën. Er wordt opnieuw tijdelijke extra formatie ingezet. Er worden een stevig aantal aanvragen verwacht (100 – 300).

- EINDE -

BIJLAGE: BELEIDSUITGANGSPUNTEN TONK DIEMEN

BELEIDSUITGANGSPUNTEN TONK DIEMEN

TONK - belangrijkste elementen

- a. Huishoudens die door de coronacrisis te zijn teruggevallen in inkomen dat daarmee ontoereikend is geworden voor hun woonkosten, kunnen in aanmerking komen voor een tegemoetkoming voor hun woonkosten;
- b. We wijken hierbij tijdelijk af van de vermogensgrens die geldt voor de bijzondere bijstand, ook mensen die beschikken over spaargeld (tot de vermogensgrens van de huurtoeslag, ca. € 30.000 p.p.) kunnen een vergoeding voor hoge woonkosten krijgen in het kader van de TONK;
- c. De TONK is voor huishoudens met een zelfstandige huurwoning in de vrije sector of koopwoning, mensen met een sociale huurwoning komen niet voor de TONK in aanmerking; voor hen is namelijk een beroep op huurtoeslag mogelijk;
- d. Als peilmaand voor het inkomen geldt januari 2021;
- e. De eerste € 430 van de woonkosten betalen mensen zelf en bij inkomsten boven het sociaal minimum neemt dit bedrag navenant toe, de tegemoetkoming in het kader van de TONK ziet op het meerdere. Als er sprake is van inwonende 21+ is uitgangspunt dat zij € 150 bijdragen per persoon;
- f. We berekenen het bedrag aan TONK-vergoeding op maat. We hanteren geen staffels of forfaitaire bedragen; om de hoogte van de tegemoetkoming beter te laten aansluiten bij de woonkostentoeslag, rekenen iemands meerinkomen pas mee vanaf ca. 110% van het sociaal minimum
- g. We maximeren de TONK op € 1.000 p.m..
- h. De tegemoetkoming voor de hele periode wordt (in principe) als bedrag ineens uitbetaald – zie echter hieronder;
- i. Het bepalen van de hoogte en de toekenning en uitbetaling gebeuren zo veel mogelijk automatisch, waarbij we afgaan op de inlichtingen die de aanvrager verstrekt;
- j. Gezien de financiële risico's stellen we als beheersmaatregel voor om de helft van de uitbetaling TONK voorwaardelijk te laten zijn, afhankelijk van de beschikbaarheid van voldoende budget vanuit het Rijk.

Toelichting

Ad a.

Voorstel is om huishoudens die verklaren door de coronacrisis te zijn teruggevallen in inkomen, een tegemoetkoming te bieden in eventuele hoge woonkosten die zij voor hun woning hebben. Werken op basis van een verklaring is conform de werkwijze bij de TOZO.

Ad b.

De tegemoetkoming is gebaseerd op de bijzondere bijstand in het kader van de Participatiewet. Vanwege de zeer bijzondere situaties waarin grote delen van het economische leven stilliggen, is er aanleiding om tijdelijk af te wijken van regels die we normaal hanteren bij de bijzondere bijstand. Zo kunnen ook mensen die beschikken over spaargeld e.d. (tot de vermogensgrens die geldt voor de huurtoeslag, ca. € 30.000 euro), voor hoge woonkosten een vergoeding vanuit de TONK krijgen. Ook hoeft iemand zich bij de TONK niet in te zetten om goedkopere woonruimte vinden; deze inspanningsverplichting hanteren we normaal gesproken wel als we bijzondere bijstand verlenen voor hoge woonlasten.

Ad c.

Het moet bij de TONK gaan om huishoudens met een zelfstandige woning (huur in de vrije sector of in eigendom; dit kan ook een woonschip zijn of woonwagen). Mensen met een kale huur onder € 752 per maand (sociale huurwoning of woonwagen) komen niet voor een TONK-vergoeding in aanmerking. Voor hen wordt de huurtoeslag gezien als een passende en toereikende voorziening.

Ad d.

Voor de TONK gaan we bij het inkomen uit van de peilmaand januari 2021. Voorbeelden van inkomen zijn: loon, winst uit onderneming, uitkering (waaronder Tozo), alimentatie/ onderhoudsbijdrage en inkomsten uit (onder)verhuur. Bij de woonkosten gaan we uit van kale huur of, bij eigen woningen, de hypotheekrente, een evt. periodieke canon en een bijtelling voor andere kosten (onderhoud, VVE-bijdrage e.d.). Aflossingen op de hypotheek tellen niet mee als woonkosten. Wanneer iemand aflossingstermijnen niet kan betalen uit aanwezig inkomen of spaargeld, zijn met de bank wellicht afspraken mogelijk over een hypotheekpauze.

Ad e.

Een deel van de woonkosten (€ 430 per maand) moeten mensen altijd zelf blijven betalen, ook bij een laag inkomen. Bij inkomsten boven 100% sociaal minimum, stijgt het bedrag dat mensen zelf moeten betalen voor eventuele hoge woonlasten navenant, zoals dit ook het geval is bij de woonkostentoeslag (in het kader van de bijzondere bijstand).

Ad f.

Voor het sociaal minimum hanteren we maar twee niveaus: één voor alleenstaanden (€ 1.120 p.m.), één voor samenwonenden (€ 1.600 p.m.). Dit komt neer op 110% van de netto bijstandsnorm. De keuze om bij de TONK het meerinkomen pas vanaf 110% van het sociaal minimum mee te tellen, is bedoeld om de tegemoetkoming TONK in hoogte beter te laten aansluiten bij het niveau van de woonkostentoeslag. Bij de woonkostentoeslag wordt weliswaar het meerinkomen al vanaf 100% van de bijstandsnorm gerekend bij de financiële draagkracht van het huishouden, maar wordt daarnaast ook gekeken naar aspecten die niet bij de tegemoetkoming TONK worden betrokken. Bijvoorbeeld dat mensen bij een toenemend inkomen minder zorgtoeslag ontvangen. Hierop wordt vervolgens de financiële draagkracht bij de woonkostentoeslag op aangepast. Bij de TONK gebeurt dit niet, maar wordt dus pas rekening gehouden met draagkracht vanaf 110% van het sociaal minimum. Bij inwonende kinderen en andere medebewoners gaan we ervan uit dat zij een bijdrage leveren aan de woonkosten (€ 150 p.m.). Maar we hanteren geen kostendelersnorm.

Ad g.

We berekenen het bedrag aan TONK-vergoeding op maat. We hanteren geen staffels of forfaitaire bedragen. We maximeren de TONK op € 1.000 p.m.. Dit betekent dat bij woonkosten vanaf € 1.430 p.m. de vergoeding niet verder stijgt. Verreweg de meeste vrijesectorhuren en woonlasten voor een eigen woning blijven onder dit bedrag.

Ad i..

Het bepalen van de hoogte en de toekenning en uitbetaling gebeuren zo veel mogelijk op basis van de inlichtingen die de aanvrager verstrekt en een lichte controle via de beschikbare systemen. Wijzigingen in iemands situatie na toekenning hebben geen invloed op de hoogte van de TONK.